

VERKSAMHETSBERÄTTELSE
för
Svensk Förening för Anestesi och Intensivvård (SFAI)
arbetsåret 2007 - 2008

Medlemskap

Den 30 juni 2008 (2007) hade Svensk Förening för Anestesi och Intensivvård (SFAI) 1506 (1501) medlemmar, varav 666 (621) fullvärdiga. Av Sveriges anestesi- och intensivvårdsspecialister enligt Socialstyrelsens statistik var 2008 (2007) uppskattningsvis 42,9 (43,1) procent fullvärdiga eller nationella medlemmar. Föreningen, vars engelska beteckning efter styrelsebeslut under verksamhetsåret är the Swedish Society of Anaesthesiology and Intensive Care Medicine, utgör en delförening i the Scandinavian Society of Anaesthesiology and Intensive Care Medicine (SSAI) och i the European Society of Anaesthesiologists (ESA). Föreningen är representerad i världsfederationerna av anestesi- (WFSA) och intensivvårdsföreningar (WFSICCM), och har även fullt medlemskap i Union Européenne des Médecine Spécialistes (UEMS).

Styrelse

Ordförande:	Jan Wernerman, Stockholm
Vice ordförande:	Heléne Seeman-Lodding, Göteborg
Vetenskaplig sekreterare:	Jonas Åkeson, Malmö
Facklig sekreterare:	Berit Flink, Luleå
Redaktör:	Bror Gårdelöf, Linköping
Skattmästare:	Per Nellgård, Göteborg
Övriga ledamöter:	André Dellermalm, Uddevalla Pia Essén, Stockholm Sigridur Kalman, Stockholm Karin Löwhagen, Göteborg

Hedersledamöter

Torsten Gordh, Sr, Stockholm
Hengo Haljamäe, Göteborg
Mats Halldin, Stockholm
Martin H:son Holmdahl, Uppsala

Övriga funktionärer

Revisorer:	Mats Enlund, Västerås Görel Nergelius, Lund Anders Jacobsson, Halmstad (suppleant)
Valberedning:	Lars Wiklund, Uppsala Lill Bergenzaun, Malmö Göran Mossberg, Hudiksvall
Anestesikoder:	Lena Nilsson, Linköping

Representanter

Svenska Läkaresällskapetets fullmäktige:	Gunnar Enlund, Uppsala Robert Hahn, Stockholm Emma Pontén, Uppsala Jan Wernerman, Stockholm Nils Dahlgren, Lund (suppleant)
Svenska Läkaresällskapetets delegation för etik:	Kristina Söderlind, Linköping
Svenska Läkarförbundet:	Berit Flink, Luleå
Konsultationsläkare:	Henrik Zetterström, Östersund
Vetenskapliga råd (Socialstyrelsen):	Staffan Arnér, Stockholm Lars Irestedt, Stockholm Hengo Haljamäe, Göteborg Krister Nilsson, Göteborg Nina Olofsson, Stockholm Lars Wiklund, Uppsala
Föredragande, Ansvarsnämnden (Socialstyrelsen):	Rolf Sandin, Kalmar Börje Hallén, Stockholm Magnus Hägerdal, Lund
Donationsrådet	Lars Berggren, Örebro
Styrelse SSAI:	Jan Wernerman, Stockholm Lars Wiklund, Uppsala Sigridur Kalman, Stockholm (Honorary Secretary)
SSAI Educational Committee:	Torsten Gordh, Uppsala
SSAI Clinical Practice Committee:	Eva Ranklev-Twetman, Lund
SSAI Research Committee:	Anders Åneman, Göteborg
Svenska representanter UEMS:	Christer Carlsson, Malmö Anne Gro Egeberg, Örebro
Svensk representant, ESA council:	Mikael Bodelsson, Lund
Svenska representanter ESA NASC:	Mikael Bodelsson, Lund Jan Wernerman, Stockholm (ordförande)
Svensk representant ESICM council:	Sten Rubertsson, Uppsala
Svensk representant WFSICCM:	Lars Berggren, Örebro

Styrelsemöten

Föreningens styrelse har under verksamhetsåret haft elva protokollförda sammanträden:

20 augusti 2007	via telefon	26 februari 2008	via telefon
3 september 2007	Göteborg	9-11 april 2008	Stockholm
22 oktober 2007	via telefon	22 april 2008	via telefon
27-28 november 2007	Stockholm	20 maj 2008	Göteborg
8 januari 2008	via telefon	10 juni 2008	via telefon

24 januari 2008

Stockholm

Årsmöte

Under verksamhetsåret hölls föreningens årsmöte torsdagen den 5 september 2007 i samband med SFAI-veckan i Göteborg.

Verksamhetschefsmöten

Under verksamhetsåret har två verksamhetschefsmöten anordnats. Intresset har varit stort, och båda mötena samlade 40-50 verksamhetschefer från hela landet.

Det första verksamhetschefsmötet organiserades av dåvarande vice ordföranden Mikael Bodelsson som två halvdagsmöten med gemensam middag 4-5 september 2007 i anslutning till SFAI-veckan i Göteborg. På programmet stod bl a operationslogistik, procedurrelaterad sedering, mötesverksamhet och intensivvårdsutbildning.

Det andra verksamhetschefsmötet, organiserat av vice ordföranden Heléne Seeman-Lodding, anordnades som ett heldagsmöte 25 januari 2008 på Arlanda med fokus på patientsäkerhet, kvalitetsrevision och utbildning.

Fokusfrågor: Medicinsk kvalitetsrevision

Efter att systematiskt ha utvärderats på fyra svenska anesthesi- och intensivvårdskliniker har styrgruppens instrument för nationell medicinsk kvalitetsrevision under verksamhetsåret blivit klart för skarp användning. Avsikten är nu att beställande kliniker finansierar revisionerna. En utförlig presentation av konceptet, som diskuterades på verksamhetschefsmötet i januari 2008, kommer i ett temanummer av SFAI-tidningen i oktober 2008. Konceptet presenteras även på hemsidan.

Fokusfrågor: Livslångt lärande

Se Berit Flinks rapport från styrgruppens arbete.

Fokusfrågor: Mötesstruktur

Under verksamhetsåret har föreningens mötesstruktur – en fokusfråga sedan 2006 – aktualiserats på verksamhetschefsmötet och årsmötet i samband med SFAI-veckan i Göteborg 2007 och fortlöpande diskuterats i styrelsen.

Föreningen har under verksamhetsåret genomfört två förändringar för att underlätta såväl planering, genomförande och uppföljning av föreningens vetenskapliga förhandlingar under SFAI-veckan som styrelsens fortlöpande insyn i och inflytande över hur arrangemanget organiseras och genomförs. Efter beslut på årsmötet 2007 ansvarar fr o m 2009 styrelsen genom den vetenskapliga sekreteraren tillsammans med den lokala organisationskommittén för det vetenskapliga programmet under SFAI-veckan. Vidare ansvarar fr o m 2009 en och samma kongressbyrå för huvuddelen av det praktiska organisatoriska arbetet oavsett var i Sverige SFAI-veckan anordnas.

Jonas Åkeson har under våren 2008 inför SFAI-veckan 2009 i Umeå på plats diskuterat lokaler, organisation och vetenskapligt program med den lokala organisationskommittén, som ger styrelsen en aktuell lägesrapport under SFAI-veckan 2008 i Uppsala.

Föreningen har under verksamhetsåret inte deltagit i Riksstämman i Stockholm. Sigridur Kalman och Eva Bålfors ansvarade dock för ett symposium om propofolsedering, och Pia Essén och Gunnar Enlund för ett symposium om operationslogistik, under Riksstämman 2007. Föreningen deltar inte heller i Riksstämman 2008 i Göteborg.

Kanslifunktion

Föreningens kansli administreras av Birgitta Nehlin, Kristianstad, som uppdaterar medlemsregister och ansvarar för hantering och redovisning av medlemsavgifter. Kansliet utgör även ett elektroniskt nav för kommunikation mellan styrelse, medlemmar, myndigheter, organisationer och industri. Kansliet kan på detta sätt förmedla kontakter mellan t ex medlemmar eller organisationer och berörda förtroendevalda inom styrelsen.

Under verksamhetsåret har en framtida förstärkning kanslifunktionen aktualiserats.

Webbplats

Under verksamhetsåret har IT-avtal ingåtts för att modernisera och från grunden bygga upp föreningens webbplats www.sfai.se. Genom hängivet arbete av André Dellerholm har den nya hemsidan kunnat tas i bruk under våren 2008. Ansvarig utgivare är föreningens ordförande.

Medlemstidning

Under verksamhetsåret har fyra nya uppskattade nummer utgivits av SFAI-tidningen, föreningens medlemsorgan, som nu åter går med vinst. Redaktör är Bror Gårdelöf, Linköping, och ansvarig utgivare är Jan Wernerman, Stockholm.

Stipendier

Även under innevarande verksamhetsår kan föreningen – tack vare generöst stöd från Abbott Scandinavia, AstraZeneca, Linde Gas Therapeutics och Mundipharma – utlysa fyra stipendier à SEK 25 000:- för forsknings- och utvecklingsarbete med anknytning till specialiteten och ämnesområdet, samt med stöd från Abbott Scandinavia även ett stipendium à 15 000:- för FoU-arbete inom barnanestesi eller barnintensivvård. Stipendierna delas ut under invigningen av SFAI-veckan 2008 i Uppsala.

Föreningen kan även under verksamhetsåret i samarbete med Svensk Transfusionsmedicinsk Förening genom generöst stöd från Fenwal utlysa två stipendier för FoU-arbete inom transfusionsmedicinområdet på sammanlagt SEK 120 000:-, avsedda för kongressdeltagande respektive forskningsarbete. Stipendiaternas namn tillkännages vid stipendieutdelningen under SFAI-veckan.

Lena och Per Sjöbergs (LPS) forskningsstiftelse utlyser under verksamhetsåret för fjärde året i rad ett generöst forskningsstipendium à SEK 250 000:- riktat till i första hand yngre FoU-aktiva medlemmar i föreningen. Stipendiet utdelas i anslutning till föreningens årsmöte under SFAI-veckan.

Svenska Läkaresällskapets riksstämman

Vid Riksstämman 2007 i Stockholm ansvarade Eva Bålfors respektive Pia Essén för två uppmärksammade symposier om procedurrelaterad sedering respektive operationslogistik. Under Riksstämman 2008 planeras föreningen tillsammans med sektionerna för hematologi och transfusionsmedicin medverka i ett klinisk symposium om rationell plasmaanvändning. Genom att föreningen sedan föregående verksamhetsår beslutat att tills vidare avstå från att delta fullt ut i Svenska Läkaresällskapets årliga riksstämman, har Torsten Gordhs högtidsföreläsning flyttats till SFAI-veckan. Flertalet delföreningar och referensgrupper har under verksamhetsåret beslutat förlägga sina årsmöten till SFAI-veckan.

Uppdragsgrupper

Anestesiproblemkort	Per Nellgård, Göteborg (sammankallande)
Central venkateterisering	Jonas Åkeson, Malmö (sammankallande)
Dagkirurgi	Metha Brattwall, Mölndal (sammankallande)
Kvalitetssäkring av ST (KVASt)	Anne Gro Egeberg, Örebro (sammankallande)
Medicinsk kvalitetsrevision	Sigridur Kalman, Stockholm (sammankallande)
Operationsledning	Martin Holmer, Jönköping (sammankallande)
Organdonation	Lars Berggren, Örebro (sammankallande)
Procedurrelaterad sedering	Eva Bålfors, Stockholm (sammankallande)

Inkomna årsrapporter vid pressläggning av SFAI-tidningens decembernummer redovisas nedan. Redovisningen kompletteras därefter via föreningens hemsida.

Styrgrupper, referensgrupper och delföreningar

Styrgrupp för ST-läkarnas kurser:	Björn Bark, Lund
Styrgrupp för Livslångt lärande:	Berit Flink, Luleå
Delförening för intensivvård:	Patrik Rossi, Stockholm
Delförening för anestesi och intensivvård vid ÖNH- och plastikkirurgi:	Katarina Hallén, Göteborg
Delförening för barnanestesi och barnintensivvård:	Kerstin Sandström, Göteborg
Delförening för obstetrisk anestesi och intensivvård:	Susanne Ledin-Eriksson, Gävle
Delförening för neuroanestesi och Neurointensivvård:	
Delförening Ung i SFAI:	Karin Löwhagen, Göteborg
Referensgrupp för thoraxanestesi och thoraxintensivvård:	Anne Westerlind, Göteborg
Referensgrupp för smärtbehandling:	Märta Segerdahl, Stockholm
Referensgrupp för hyperbarmedicin:	Folke Lind, Stockholm
Referensgrupp för PHTLS och AMLS:	Bengt Eriksson, Mora

Verksamhetsrapporter inkomna före SFAI-veckan 2008 redovisas nedan. Redovisningen kompletteras därefter via föreningens hemsida.

Uppdragsgrupp för central venkateterisering

Jonas Åkeson, Malmö

Under vintern 2008 gav styrelsen Pia Essén, Stockholm, och Jonas Åkeson, Malmö, i uppdrag att formulera riktlinjer för en UPP-grupp, där målsättningen för gruppens arbete är att utforma nationella kliniska riktlinjer för bl a handläggning, dokumentation och uppföljning av central venkateterisering. Jonas Åkeson är sammankallande.

Kontakter har under våren tagits med ledande nationella företrädare med kliniskt och vetenskapligt intresse för central venkateterisering.

Ett första arbetsmöte planeras under hösten 2008.

Uppdragsgrupp för kvalitetssäkring av ST (KVA)ST

Anne Gro Egeberg

Uppdragsgruppens ledamöter nomineras regionalt och utses av SFAI:s styrelse. Ledamöter har under verksamhetsåret 2007 - 2008 varit: Södra regionen: Gunilla Islander; Linköping: Patrik Hansson; Västra Götaland: Anders Enskog; Uppsala: Lennart Christiansson; Norra regionen: Silvana Naredi, under året ersatt av Stefan Lehtipalo; Örebro: Anne Gro Egeberg (sammansällande); SFAI:s styrelse: André Dellerholm; Ung i SFAI: Anna Hårdemark och Markus Weis; SPUR: Henrik Zetterström.

KVA)ST har i dialog med SoS fortsatt sitt arbete med nya målbeskrivningen och arbetet blev klart i april 2008. Målbeskrivningen träder i kraft 1 september 2008 och ersätter kap 3 i utbildningsboken. I målbeskrivningen finns nya blanketter för ansökan om specialistkompetens. Länk finns på hemsidan. Textens struktur och terminologi är gemensam för alla specialiteter, vilket gör att delar av texten kan synas ospecifik. Detta gäller särskilt "metoder för lärande" och "uppföljning" under "medicinska delmål". Detta problem kommer att minimeras när kap 4 i utbildningsboken är omstrukturerat, så att texterna logiskt följs åt. Kap 4 blir SFAI:s rekommendationer för hur målbeskrivningen ska tolkas och appliceras. Beräknat klart kommande år.

Några saker i nya målbeskrivningen bör framhävas:

Större krav kommer att ställas på kompetensbedömning och dokumentation av kompetensnivå. KVA)ST har reviderat existerande medsitningsprotokoll samt supplerat med ytterligare några protokoll för användning vid "Specialistläkarkollegium". Alla dokument finns på hemsidan.

1. Alla medicinska delmål skall uppfyllas och de "metoder för lärande" som nämns skall användas. Nämns *kurs* som metod för lärande skall man ange vilken kurs som täcker det specifika delmål. En kurs kan rikta sig till flera delmål och ett delmål kan belysas av flera kurser. Diskussion pågår med Styrgruppen för SK-kurser ang. kursutbud och ev. styrning av detta för att säkra måluppfyllelse.
2. Handledarutbildning skall ingå i specialiseringstjänstgöring. Krav på detta gäller dock först från 1 september 2010. Utbildningen skall innehålla kommunikation, handledning, pedagogik och etik.
3. Diskussion måste föras inom SFAI/KVA)ST angående hur vi uppfyller dessa mål. ST-läkaren ska genomföra ett individuellt skriftligt arbete enligt vetenskapliga principer och ett kvalitets- och utvecklingsarbete.

Femton SPUR-inspektioner har utförts under verksamhetsåret. SPUR-inspektörerna har träffats vid tre kalibreringsmöten, vilka bl a avhandlat

1. datering av "Riktlinjer för bedömning och poängsättning" samt "checklista för SPUR-inspektion" (se hemsidan).

2. utveckling av modell för inspektion, där landets anestesikliniker ska inspekteras regionvis under samma vecka så att man bedömer såväl klinikens som regionens ST-utbildning – speciellt viktigt nu då ST vanligen förläggs till mer än ett sjukhus.

Målet är regionala inspektioner inom några år med undantag för specialanestesikliniker, vilka även fortsatt inspekteras för sig. Förslag till förändring av enkätblanketter mm för SPUR-inspektioner har utarbetats och skickats till SPUREX. Senaste året beslutades om fasta inspektionsveckor. Detta har i hög grad underlättat planeringen av inspektionerna. Cirka 10 nya inspektörer är rekryterade och genomgår v 37 en heldagsutbildning anordnad av SFAI och SPUR gemensamt.

Uppdragsgrupp för medicinsk kvalitetsrevision

Sigridur Kalman, Stockholm

Gruppen består av Marga Brisman, Gunnar Enlund, Pia Essén, Greger Fransson, Thomas Nolin, Eva Ohlsson, Hans Stiernström, Lars Wiklund och Sigridur Kalman (ordf).

Under verksamhetsåret har gruppen haft arbetsmöten vid 4 tillfällen, 19-20 nov -07, 20 mars -08, 20 april -08, 27 maj -08,

Pilotrevisioner har genomförts 2-4 oktober på Anestesi- och intensivvårdskliniken, Danderyds sjukhus AB, och på Anestesi- och intensivvårdskliniken, Kristiansstad.. Återkoppling av revision har getts muntligen och skriftligen till båda klinikerna. Ett möte med representanter för Nysam Helseplan har genomförts för att skapa möjlighet för gemensamma definitioner av variabler som beskriver verksamhetens volym.

Den medicinska kvalitetsrevisionen har presenterats på SFAI:s årsmöte 2007 i Göteborg samt på Verksamhetschefsmöte på Arlanda i januari 2008 och kommer att sammanfattas på Verksamhetschefsmöte i Uppsala i september 2008. Den medicinska kvalitetsrevisionen presenteras i SFAI-tidningens oktobernummer 2008. Ett färdigt revisionspaket med stödjande dokument kommer under hösten att läggas ut på SFAI:s hemsida, www.sfai.se.

De stödjande dokumenten är

1. introduktionsbrev till kliniken där ramar för besöket läggs
2. startdokument där verksamhetens volym och resultat på kvalitetsvariabler rapporteras
3. tidplan för klinikens arbete
4. intervjuformulär för patientuppföljning
5. schema för de tre revisionsdagarna
6. rundvandningsprotokoll
7. intervjumall, medarbetare
8. journalgranskningsmall
 - a. Anestesi
 - i. Elektiva ingrepp: Vä hemicolectomi, höftprotes och fetmaoperation
 - ii. Akuta ingrepp: Höftfraktur och ileus
 - b. IVA
 - i. Sepsis/septisk chock, hjärtstopp, ventilator associerad penumoni
 - c. Smärtvård
 - i. 6 slumpvisa journal oavsett diagnos
 - ii. Postoperativ EDA
9. mall för skriftlig och muntlig återkoppling

Kvalitetsindikatorerna har genom diskussioner och pilotrevision förfinats.

För anestesi har följande kvalitetsindikatorer tagits fram:

1. 30 dagars mortalitet hos patienter 80 år och äldre (collumfraktur)
2. Andel oplanerad postoperativ IVA-vård

3. Andel av öppenvårdspatienter som följs upp inom 7 dagar efter anestesi (per år)
4. Andel av slutenvårdspatienter som följs upp efter anestesi inom 7 dagar (per år)
5. Andel oplanerad postoperativ slutenvård efter öppenvårdskirurgi av antal opererade i öppenvård

Önskvärt är också att följa

6. Neurologiska skador efter anestesi (antal/andel)
7. Ev komplikationsrapport vid intervju inom 7 dagar
 - a. Andel patienter som fått preop information om postop smärtlindring
 - b. Andel patienter som anser att de fått smärtlindring inom rimlig tid
 - c. Andel patienter med VAS<4 vid uppföljning inom 7 dygn
 - d. Andel patienten med tveksamhet inför att få anestesi igen

För intensivvård har följande kvalitetsindikatorer tagits fram:

1. Svensk riskjusterad mortalitet
2. CVK-relaterad infektion
3. Återinläggning för samma diagnos på IVA inom 72 timmar
4. Finns dokument för begränsad behandling/i vilken utsträckning används de?

Önskvärt att följa är också

5. Isolering/kohortvård p g a upptäckt bakteriell multiresistens
6. Ventilatorassocierad pneumoni (VAP)
7. Natlig utskrivning från IVA (patienten lämna IVA kl 17.00—07.00)
8. Uppföljning av livskvalitet och funktionellt status efter IVA-vård
9. Missad möjlig organdonator
10. Genomförda organdonationer

För smärtvård har följande kvalitetsindikatorer tagits fram:

1. Förändring i viloskattning av smärta, mätt med VAS, 0-10 (första besöket vs efter 1 mån eller efter avslutad behandling)
2. Förändring i livskvalitet mätt med SF36 alt EQ50 (ingång vs efter 1 mån eller efter avslutad behandling)

Vid revisionsbesök bedöms

1. ordning och reda genom inspektion av lokaler, medicinsk-teknisk utrustning, hygien och arbete runt patienten enligt protokoll.
2. Dessutom genomförs en strukturerad intervju av 9 slumpvisa medarbetare.
3. Journalföring med poängsättning enligt mall för anestesi, IVA och smärtvård.
4. Kvalitet på kvalitetsindikatorerna (indata kontroll) enligt mall anestesi, IVA och smärtvård.

Återföring av medicinsk kvalitetsrevision sker genom

1. Muntlig redogörelse av resultat (30 min) med efterföljande diskussion.
2. Skriftlig rapport där revisionens huvudfokus ligger på valda kvalitetsindikator vad gäller förekomst av data och resultat och en bedömning/sammanfattning med beskrivning av vad vi letat efter och vad som ligger till grund för bedömningen.

Uppdragsgrupp för operationsledning

Martin Holmer, Jönköping

Interrimsstyrelsen består av Per Brunkwall, Landskrona, Gunnar Enlund, Uppsala, Berit Flink, Luleå, Martin Holmer (sammankallande), Jönköping, Johan Lundberg, Malmö, och Görel Nergelius, Lund.

UPP-gruppen bildades under våren 2008. Detta hade föregåtts av ett möte i samband med Riksstämman 2007, initierat av Pia Essén, Stockholm. Redan då stod det klart att det fanns ett

intresse av att skapa ett nätverk när det gäller organisation och ledning av operations-avdelningar i Sverige.

Detta bekräftades när ett första möte/konferens hölls i Uppsala 17-18 april. Intresset var stort och 42 deltagare från hela landet kom. Ämnen som fanns på dagordningen var: Logistik – material, Organisation/Op-planering, ”Dina Knäckfrågor på OP” och indikatorer/IT-stöd. Vid detta möte bildades också interrimsstyrelsen och målet sattes att bilda en delförening i SFAI. Styrelsen har därefter haft ett protokollfört telefonmöte och en hel del e-postkonversation kring framtagande av stadgar för delföreningen.

Målet är bl a att föreningen skall visa att SFAI är initiativtagare till att inta en ledande roll när det gäller utveckling av området operationsledning i Sverige. Detta kan t ex yttra sig i organiserande av möten/konferenser med aktuella ämnen och med möjlighet att utbyta erfarenheter av bl a olika förbättringsarbeten som genomförts runt om i landet.

Nästa styrelsemöte planeras i samband med SFAI-veckan 2008 i Uppsala. I samband med SFAI-veckan arrangerar också gruppen ett särskilt föredrag ”OR –management – anything new” med Riitta Marjamaa (Finland).

Styrgrupp för ST-läkarnas kurser

Björn Bark, Lund

Verksamhetsåret 2007-08 har vi haft följande medlemmar: Björn Bark (sammanställande och representant från Ung i SFAI), Mikael Bodelsson, Lund, Anders Enskog, Göteborg, Per Gannedahl, Stockholm, Silvana Naredi, Umeå, och Karin Thorlacius, Lund.

Som tidigare har vi även i år varit med och prioriterat bland kursanbuderna för de statligt finansierade SK-kurserna som går i IPULS’ regi.

Under 2008 är det planerat för 15 ”fria” kurser i samarbete med SFAI. Dessa kurser vänder sig främst till vår egen specialitet. Den tidigare trenden med sjunkande antal sökande till kurserna har vänt och någon kurs har t o m getts vid flera tillfällen för att täcka behovet. Anledningen till den tidigare nedgången har inte kunnat fastställas.

Fortfarande finns ett brett och gediget kursutbud för vår specialitets ST-läkare. Inför kommande förändring av utbildningsplanen för ST, med eventuellt fler tvingande kurser, har under året förts diskussioner med KVASt om hur detta skall lösas på bästa sätt. Inget har ännu beslutats, men funderingar finns kring någon form av tätare samarbete eller sammanslagning mellan Styrgruppen och KVASt.

Det gemensamma ansökningsdatum som infördes under föregående år har inte medfört några problem enligt vad vi erfarit. Ett administrativt problem föreligger för annonsering i höstnumret av SFAI-tidningen, som inte hinner komma ut i tid för ansökning 1 oktober. Diskussion förs även här för att finna en framtida lösning.

Styrgruppen planerar möte under SFAI-veckan 10-12 september 2008.

Styrgrupp för livslångt lärande

Berit Flink, Luleå

Styrgruppen för livslångt lärande bildades i januari 2008 och har träffats två gånger. Gruppen består av Berit Flink (ordförande) Luleå, Christian Rylander Borås, Mikael Bodelsson Lund, Nina Kjellqvist Stockholm och Jonas Claesson Umeå

Uppdragets innehåll är att stödja kompetensutveckling för specialist i anestesi och intensivvård och tydliggöra kompetensutvecklingsbehov för huvudmannen. Detta sker i huvudsak genom att SFAI:s riktlinje för livslångt lärande sprids och används aktivt, samt att kursutbud samordnas. Gruppen har verkat genom att informera vid olika möten som lokala och regionala träffar, Ung i SFAI's vår- möte och Verksamhetschefsmötet under SFAI veckan i Uppsala. Riktlinjen och självskattningsinstrumentet har skickats till verksamhetschefer och alla medlemmar. Verksamhetscheferna har också fått svara på en minienkät med frågor kring självskattningsinstrumentet. Resultatet är inte sammanställt när detta skrivs. Nu pågår en inventering av det aktuella utbudet av SFAI-kurser, IPULS' dito, regionala och lokala utbildningar samt kongresser. Återspeglas inte kärnkompetensens samtliga delar i tillgängligt fortbildningsutbud, kommer styrgruppen att föreslå, att kurser ges inom relevant(a) ämnesområde(n). Förslag på kurser/kongresser som lägst täcker kraven på kärnkompetens inom respektive ämnesområde, kommer att presenteras på hemsidan.

Delförening för intensivvård

Patrik Rossi, Stockholm

Delföreningen har haft tre protokollförda möten under verksamhetsåret. Två styrelsemedlemmar utgår i november 2008 (Sten Rubertsson, Uppsala, och Sören Berg,) och två nya har utsetts (Nicolas Wyon, Linköping, och Hans Barle, Danderyd). Delföreningens styrelse utgörs från 12 november 2008 av Patrik Rossi, ordförande, Stockholm, Silvana Naredi, Umeå, Caroline Starlander; Östersund, Rolf Gedeborg; Uppsala, Hans Barle, Danderyd, Nicolas Wyon, Linköping, Helena Odenstedt, Göteborg, och Lars Algotsson, Lund. Delföreningen har under verksamhetsåret finansierat en sekreterare på deltid, motsvarande två månaders heltidstjänst, för att täcka delföreningens administrativa behov. Delföreningen har anordnat en tredagars postgraduatekurs i intensivvård under hösten 2007 med god uppslutning och positivt ekonomiskt resultat. Delföreningen har utdelat två stipendier för bästa svenska intensivvårdsartikel för att stimulera till ytterligare vetenskaplig aktivitet inom svensk intensivvård. Delföreningen har arbetat med att utvidga utbudet av kontinuerlig PG-utbildning i intensivvård, så att den ska komma att täcka hela landet. De norra delarna av landet deltar nu i det PG-program som utgår från Mälardalen. En ny PG-utbildning kommer under hösten 2008 att startas i den sydöstra sjukvårdsregionen, varpå kontinuerlig PG-utbildning i intensivvård kommer att kunna erbjudas i hela landet. Delföreningen har under året, i samarbete med representanter för SFAI:s styrelse, arbetat med att uppdatera "Riktlinjer för svensk intensivvård". Arbetet kommer att slutföras under hösten 2008. Delföreningen har på uppdrag av SFAI:s styrelse deltagit i en av Socialstyrelsen sammankallad "hearing" avseende intensivvårdskrävande intensivvård. Delföreningens yttrande kommer att publiceras i Socialstyrelsens underlag till Rikssjukvårdsnämnden.

Svensk Förening för Anestesi och Intensivvård vid ÖNH- och Plastikkirurgi (SFAIÖP)

Katarina Hallén, Göteborg

I styrelsen ingår Katarina Hallén (ordf), Göteborg, Peter Frykholm (sekr), Uppsala, Johan Ullman, Stockholm, Jan Hallén, Örebro, Per Nellgård, Göteborg, och Jonas Åkeson, Malmö. Delföreningen höll sin årsstämma 2007 under SFAI- och SSAI-veckan i Göteborg. Årsmötet 2008 förläggs i anslutning till SFAI-veckan i Uppsala.

Under SSAI-mötet deltog Johan Ullman, Stockholm, tillsammans med Ronald Miller och Rajinder Mirakhur i ett seminarium om Rapid Sequence Induction och neuromuskulär blockad samt outcome.

Gemensamt har vi, efter tät kontakt med tillverkaren i Österrike, under hösten 2007 införskaffat sammanlagt fem nya jetventilatorer med dubbelmode till Stockholm, Uppsala, Lund och Göteborg. Föreningen har därmed i Skandinavien introducerat superimposed high frequency jetventilation, dvs högfrekvent jetventilation överlagrad på normofrekvent ventilation. Mellan vissa kliniker har studiebesök gjorts och ytterligare studiebesök planeras för att bl.a. bättre kunna följa upp de nya jetventilatorernas användningsområde.

Flera av styrelsens medlemmar är med och arrangerar och föreläser i de två SK-kurserna om hantering av svår luftväg som årligen hålls i Göteborg och Stockholm. Då antalet sökande till dessa kurser varit stort hålls i år en extra SK-kurs om den svåra luftvägen i Göteborg.

PG-kursen på Hven om den svåra luftvägen, som SFAIÖP arrangerat vartannat år sedan 1999, är inplanerad till 13-15 maj 2009. Jonas Åkeson, Malmö, ansvarar fortsatt för arrangerandet av denna populära och viktiga kurs.

Svensk Förening för Barnanestesi och Barnintensivvård (SFBABI)

Kerstin Sandström, Göteborg

Medlemskap: Föreningen hade i juni 2008 77 medlemmar, varav en hedersledamot.

Styrelsens arbete: Föreningens styrelse har haft två styrelsemöten samt en telefonkonferens. Ffa har arbete med de framtida SFAI-relationerna genomförts. Två konkreta resultat av detta är att SFBABI nu har en hemsida under SFAI:s hemsida och att SFAI kommer att hålla vår medlemsmatrikel uppdaterad.

SK-och PG-kurs: Delföreningen genomförde under hösten 2007 en post graduate-kurs i Stockholm. Nästa SK-kurs planeras våren 2009 i Lund.

SFBABI – internmöte: I april 2008 genomfördes ett mycket trevligt och givande internmöte i Göteborg där bl.a. psykologiska aspekter av anestesi till barn diskuterades. Vidare redovisades bl.a. kunskapsläget beträffande mobila intensivvårdsgrupper inom barnsjukvården. 2007 års Abbott-stipendiat Peter Larsson, Stockholm, presenterade en populationsfarmakokinetisk undersökning om klonidin. Dessutom hölls ett föreningsmöte där diskussionerna med SFAI och föreningens framtida web-presentation diskuterades.

Stipendium: Även innevarande år anslår Abbott Svenska AB 15 000 SEK som resestipendium för att utomlands presentera forskningsresultat inom barnanestesi eller barnintensivvård.

Årsmöte: Som brukligt avhölls årsmötet i samband med Riksstämman. Reviderade föreningsstadgar antogs. De största förändringarna är att kravet på att medlem väsentligen ska bedriva barnanestesi och/eller intensivvård har utgått. Vidare ska ansökan om medlemskap riktas till styrelsen och det tidigare kravet på inval efter rekommendation av två föreningsmedlemmar har borttagits. Förläggningen av delföreningens framtida årsmöten diskuterades. Att som tidigare ha årsmötet i samband med Riksstämman, där det inte längre finns ett särskilt anestesi- och intensivvårdsprogram, ansågs olämpligt. I stället förordades att delföreningens nästa årsmöte hålls i samband med SFAI-veckan i Uppsala 2008, vilket nu planeras. Vidare genomfördes omröstning för att välja bland de tre inkomna förslagen till delföreningens logotyp. Förslaget med tre flickor hand i hand segrade, men mötet förslög att det skulle utformas mer könsneutralt inför den slutgiltiga presentationen på nästkommande årsmöte.

Riktlinjearbete: Delföreningens arbetsgrupp har nu finaliserat riktlinjer från SFBABI vad avser var barn ska sövas, både avseende medicinska behov men också avseende psykologiska och sociala behov i samband med vården. Efter godkännande av medlemmarna kommer dessa att

presenteras för SFAI:s styrelse. Vidare kommer riktlinjerna att presenteras för Svensk Barnkirurgisk Förening.

Samverkan med SFAI: SFAI definierade 2005 på vilka villkor och på vilka sätt samarbetet med de till SFAI associerade tidigare benämnda referensgrupperna ska ske. Frågan har inom SFBABI diskuterats på såväl medlemsmöten som styrelsemöten och man har funnit att delföreningens intressen bäst tillgodoses genom att SFBABI definieras som delförening inom SFAI. Detta har också varit SFAI:s önskan. Våra föreningsstadgar har därför behövt revideras enligt ovan. I februari 2008 skedde ett möte mellan styrelserepresentanter för SFBABI och SFAI för diskussion och avstämning inför framtiden.

Kassaförvaltning: Föreningens medel har förvaltats av SFAI.

Styrelse:	Ordförande:	Kerstin Sandström, Göteborg
	Sekreterare:	Suzanne Odeberg-Wernerman, Stockholm
	Kassör:	Valeria Perez de Santos, Lund
	Övriga:	Mattias Berggren, Varberg Jan Gelberg, Lund
	Revisorer:	Karl Erik Edberg, Göteborg Mats Karling, Umeå (suppleant)
	Valberedning:	Märit Lundblad, Stockholm (sammanställande) Mary George, Uppsala

Svensk Förening för Thoraxanestesi och Thoraxintensivvård (SFTAI)

Anne Westerlind, Göteborg

Årsmöte: 071020 i Örebro

Möten/kongresser: Referensgruppen har aktivt bidragit i planeringen och genomförandet av följande möten/kongresser:

- Det årliga svenska thoraxkirurgiska och thoraxanestesiologiska mötet - detta år i Örebro 18-20/10 2007.
- Det kardiovaskulära vårmötet, d.v.s. Svensk Hjärtförbundets årliga möte, detta år i Malmö 23-25/4 2008.

Det årliga mötet för thoraxanestesi och thoraxkirurgi började med en postgraduate-kurs om förmaksflimmer – en update, medan mötet handlade om conduit och vengraftsproblem samt cerebral protektion. Det jubilerande X:e Svenska Kardiovaskulära vårmötet i Malmö hade som högtidsföreläsare i år inbjudit Lars Wallentin (kardiolog från Uppsala, som startade det Kardiovaskulära vårmötet för ökat samförstånd mellan specialisterna runt den svenska hjärtpatienten). Han talade om Akut kranskärlssjukdom – ett tillstånd med oanade möjligheter. I samband med högtidsföreläsningen utdelades två postdoktorandstipendier à SEK 100 000:-. Det Kardiovaskulära vårmötet hade i år 1 252 besökare.

SFTAI är representerad med två ledamöter i Svenska Hjärtförbundet – Jan van der Linden, Stockholm, och Hans Tydén, Örebro – förutom Anne Westerlind, som sitter i Svenska Hjärtförbundets styrelse som sekreterare/kassör. I vårmötets organisationskommitté arbetar förutom SFTAI:s vetenskapliga sekreterare Jan van der Linden även Lars Algotsson, Lund. Bengt Peterzen, Linköping, är ordförande i SFTAI:s nätverk mellan TIVornA och Mikael Svanström, Umeå, leder en transesofageal ekogrupp med mål att utarbeta ett gemensamt protokoll. Lars Algotsson representerar SFTAI i en arbetsgrupp om hjärtintensivvård inom Svenska Hjärtförbundet. Diskussion om definition av begreppet hjärtintensivvård i relation till HIA pågår liksom diskussion om en samkörning av SIR-registret med Riks-HIA och SCAAR. Styrelsemöten: Örebro 2007-10-19 samt Malmö 2008-04-23

Utbildning: Under året har diskussioner om ST-utbildningsmål inom thoraxanestesi påbörjats. Eftersträvansvärt med gemensamma mål i landet och en inventering kommer att utföras. Sveriges representant i europeiska thoraxanestesiföreningen är Anne Westerlind.

Ekonomi: SFTAI har god ekonomi med en budget i balans. Medlemsavgiften är fortfarande 150 kr/år. Från ett konto (överskott från postgraduate-kurs) i Svenska Hjärtförbundet som tillhör SFTAI är 4424,29 kr överfört till SFAI-SFTAI. Kontot är avslutat.

Hemsida: www.sftai.org

Stipendier: Orion Pharms Thoraxanestesipris: Doris Rapp Kesek, Umeå, blev årets stipendiat vid årsmötet och erhöll 15 000 kr för bästa thoraxanestesiologiska presentation med titeln "Anpassad näringstillförsel efter CABG för instabil angina pectoris". Till "Årets thoraxanestesiolog" utsågs Bengt Petersén, som erhöll 5000 kr och Diplom från SFTAI för sitt engagemang och entusiasm angående ett nationellt nätverk mellan TIVornA.

Svensk Förening för Neuroanestesi och Neurointensivvård (SFNN)

Eva Selldén, Stockholm

Delföreningen hade 9 november 2007 årsmöte i samband med NIVA-klubbens möte i Göteborg. Mötet samlade ett stort antal neurokirurger och anesthesiologer som diskuterade ett flertal aspekter på monitorering under neurointensivvård.

Vid årsmötet omvaldes Eva Selldén, Karolinska Solna, som ordförande. Till övriga styrelseledamöter omvaldes Anders Hellsten, Linköping, Peter Ernström, Lund, Johan Waltersson, Uppsala, Silvana Naredi, Umeå, och Eddie Weitzberg, Karolinska Solna. En SK-kurs i neuroanestesi och neurointensivvård anordnades under vecka 41 av Eva Selldén och M Wanecek, Stockholm, med bistånd av Silvana Naredi och M Olivecrona, Umeå. Det var god uppslutning och mycket bra kurskritik. Ekonomiskt gick kursen ihop, och överskottet överfördes till SFAI Verksamheter AB. Nästa SK-kurs planeras 2009 i vecka 42 nästa år. Ekonomin är god. Innestående resurser i delföreningen förvaltas av SFAI Verksamheter AB sedan 2007-02-01.

Medlemmarna i SFNN har kontakt med varandra beträffande forskning och kliniska frågor, och för närvarande träffas vi en gång per år i samband med NIVA-klubbens årliga möte, närmast i Linköping 16-17 oktober 2008.

Delförening för obstetrisk anestesi och intensivvård

Susanne Ledin-Eriksson, Gävle

Styrelsen har under verksamhetsåret bestått av Birgitta Birgisdottir, Uppsala, Anette Hein, Danderyd, Anne Kierkegaard, Stockholm, Susanne Ledin-Eriksson (ordförande), Gävle, Vibeke Moen, Kalmar, och Michael Rådström (kassör), Trollhättan.

Under verksamhetsåret har referensgruppen haft sex protokollförda sammanträden, varav fem på läkarsällskapet, Stockholm, samt årsmötet. Årsmötet hölls som vanligt i samband med gruppens årliga konferens, denna gång på Nynäs Havsbad, Nynäshamn. Internationell föreläsare vid vårt möte var Martin Dresner, Leeds, Storbritannien. Mötet hölls som ett gemensamt möte med obstetriskt intresserade anestesiläkare och obstetriker. Uppslutningen var mycket god. Mötets tema var patientsäkerhet inom obstetrisk anestesi. Bland deltagarna märktes SFOG:s (Svensk förening för obstetrik och gynekologi) ordförande Charlotta Grunewald.

En stor del av styrelsens arbete åtgår till att planera den årliga konferensen. Under året har styrelsen fortsatt arbetat med att revidera riktlinjerna gällande obstetrisk anestesi. Dessa reviderade riktlinjer är nu publicerade på SFAI:s hemsida.

Delföreningen bidrog med ett interaktivt symposium "Hot Topics in Obstetric Anaesthesia" på SSAI mötet i Göteborg 2007.

Delföreningen har utgjort remissinstans å SFAI:s vägnar gällande Stockholms läns landstings utredning "Vårdval inom förlossningsvården". Kopia på remissvaret är skickat till SFAI:s styrelse.

Det arbete med en gemensam, nationell journalblankett för ryggbedövningar vid förlossning, som nämns i föregående årsberättelser, pågår fortfarande, men på låg nivå. Den nya versionen av Obstetrix kommer att innehålla en modul för ryggbedövningar, dvs den nationella blanketten blir elektronisk. Delföreningens kontaktpersoner i detta arbete är Anne Kierkegaard, Stockholm, och Annette Hein, Stockholm.

Delförening Ung i SFAI

Karin Löwhagen, Göteborg

Ung i SFAI:s årliga vårmöte 2007 hölls på Ljusterö i Stockholms skärgård, med temat "Narkosläkarens vardag – trygghet i yrkesrollen". Drygt 20 ST-läkare och nyblivna specialister från hela landet deltog. Inbjudna föreläsare var Jan Larsson, Uppsala, Maria Kock, Göteborg och Carl-Johan Wallin, Stockholm, vilka samtliga höll uppskattade föreläsningar, grupparbeten och simuleringsövningar. Som alltid vid vårmötet, diskuterades också föreningsfrågor samt genomfördes även ett grupparbete kring hur en dröm-ST ser ut. Det sistnämnda för att återföra till KVASt inför revidering/förnyelse av Utbildningsboken. Under diskussionerna framkom idéer till framtida arbetsuppgifter för Ung i SFAI. Bland annat önskades ett forum på Internet, där Ung i SFAI:s medlemmar kan diskutera randningar, kurser, European Diploma, utlandsplaceringar etc med andra yngre kollegor landet över. Ett sådant forum startades och finns i bruk sedan sommaren 2007.

Vid årsmötet den 16 maj invaldes tre nya styrelseledamöter, Åsa Östlund, SÖS/Stockholm, Markus Weis, Malmö, och Björn Bark, Lund. Miklós Lipcsey, Uppsala, som varit kassör de senaste åren avtackades, men sitter kvar verksamhetsåret 2007-2008 som adjungerad ledamot för att slussa in ny kassör. Karin Löwhagen (f.d. Erlandsson), Sahlgrenska/Göteborg valdes till ordförande, Markus Falk, Östersund, till sekreterare, Nina Kjellqvist, SÖS/Stockholm, och Anna Hårdemark, KS/Solna, till övriga ledamöter. Till kassör valdes Åsa Östlund.

Ung i SFAI hade arbetat fram idén till det välbesökta Utbildningssymposium som hölls under SSAI-kongressen i Göteborg i september. Ordföranden Karin Löwhagen var co-moderator under symposiet.

Styrelsen har gjort inledande försök till ökat internationellt samarbete, och tagit kontakt med motsvarande yngreföreningar i övriga skandinaviska länder. Detta bland annat för att underlätta utbyte under och efter ST. Under SSAI-kongressen deltog representanter för den finska yngreföreningen och kontakt etablerades.

Ung i SFAI stod som värd för ett get-together under SSAI-kongressen.

Anna Hårdemark har representerat Ung i SFAI i KVASt, och har tillsammans med KVASt-gruppen slutfört revideringen av nya utbildningsboken kapitel 3, samt kommit långt i utformningen av ett nytt kapitel 4. KVASt har också påbörjat arbetet med utformningen av frivillig externgranskning av nyblivna specialister. Under gångna verksamhetsåret har Ung i SFAI, genom Markus Weis, fått in ytterligare en representant i KVASt. Även fortsättningsvis kommer Ung i SFAI att ha två representanter i KVASt.

Björn Bark har representerat Ung i SFAI i Styrgruppen för ST-läkarnas kurser. Styrgruppen har inlett ett samarbete med KVASt.

Ung i SFAI har representerats i SFAI:s styrelse av Nina Kjellqvist fram till SFAI:s årsmöte i september 2007, och sedan dess av Karin Löwhagen.

Den presentation med information om SFAI och Ung i SFAI som styrelsen har tagit fram, har presenterats och kommer fortsatt presenteras på de grundläggande SK-kurserna inom anestesi och intensivvård.

Styrelsen har representerat anestesi och intensivvårdsspecialiteten vid AT-läkarstämman i Stockholm i april 2008.

Styrelsen har arbetat med att ordna 2008 års vårmöte, som gick av stapeln 14-16 maj på Halltorps Gästgiveri, Öland. Intresset för mötet var mycket stort med över 40 deltagare. Årets tema var ”Sött, salt och surt - vätska, nutrition, elektrolyter och syra-bas”. Inbjudna föreläsare var Johan Persson, Lund, Annika Hedin, Stockholm samt Lena Gamrin, Stockholm, vilka samtliga höll uppskattade föreläsningar i vätskebehandling, syra-bas och elektrolyter respektive nutrition. Johan Persson och Annika Hedin höll dessutom i populära grupparbeten med falldiskussioner. Som Ung i SFAI-tema diskuterades loggbok, då Ung i SFAI arbetar för att ta fram en nationell sådan. Efter diskussioner och demonstration av en loggbok som används i stora delar av Stockholmsregionen, och som är framtagen av Henrik Jörnvall, beslutades att denna loggbok får ligga som mall för en nationell dito, med möjlighet för lokala ändringar/tillägg. Denna loggbok går att finna under Ung i SFAIs flik på hemsidan, samt under fliken Utbildning.

Under vårmötet bildades också en arbetsgrupp med uppgift att ordna Ung i SFAI-symposium under SFAI-veckan i Uppsala i september. Ämnet för årets symposium blev ”Vägen till framgång – Metoder för lärande”, vilket känns högaktuellt i samband med att den nya utbildningsboken tas i bruk och där man också rekommenderar *hur* man skall lära sig olika moment. Ämnet är ju dessutom mycket aktuellt inte bara under ST utan även för yngre specialister och senare. Styrgruppen för livslångt lärande har ju tagit fram vad man som specialist bör kunna, men vilka metoder finns för att få denna kunskap? Symposiet kommer förhoppningsvis att bli en inspirationskälla.

Under årsmötet den 16 maj 2008 invaldes en ny styrelseledamot, Jenny Seilitz, Mora. Markus Falk, Östersund sitter kvar i styrelsen, som sekreterare, efter omval. I övrigt oförändrade poster Karin Löwhagen, ordförande, Åsa Östlund, kassör, Anna Hårdemark, Björn Bark, och Markus Weis övriga ledamöter. Vid mötet avtackades också Nina Kjellqvist.

Under året som gått har vi haft telefonmöte en gång per månad. Vid tre tillfällen har vi träffats och dels haft heldagsmöten i samband med SSAI-kongressen i Göteborg och i Stockholm i januari, samt halvdagsdito inför vårmötet i maj.

Svensk Förening för Anestesi och Intensivvård har förvaltat delföreningens medel.

Referensgrupp för hyperbarmedicin

Folke Lind, Stockholm

SFAI:s referensgrupp för hyperbarmedicin är sammansatt av anestesiloger ansvariga för klinisk hyperbar oxygenbehandling (HBO) vid respektive anestesi- och intensivvårdsklinik i Luleå (Johan Wilhelmsson), Stockholm (Folke Lind), Karlskrona (Dag Benoni), Helsingborg (Christer Hammarlund), Göteborg (Per Arnell) och Uddevalla (Lars Spetz).

Under 2007 har deltagarna träffats 7-8 maj under Svenska Hyperbarmedicinska Sällskapet (SHMS) årsmöte i Göteborg.

Under 2008 ses vi under utbildningen av hyperbar- och dykeriläkare i Göteborg 13-24 oktober samt vid årets SHMS-möte i sal R4, Svenska Mässan, Göteborg under Riksstämman 27 Nov kl 08.30-11.45.

Under 2009 kommer en internationell tredagskongress äga rum i Stockholm 7-9 maj inom området ”Oxygen & Infection” med inbjudna experter från hela världen (www.oxygeninfection.se).

SFAI:s Forskningsforum

Jonas Åkeson, Malmö

I månadsskiftet januari-februari 2008 arrangerades i internatform för andra året i rad SFAI:s forskningsforum på Sigtunahöjden utanför Uppsala. En bärande idé är att medverka för den som presenterar ett FoU-arbete subventioneras. Jan Wernerman, Stockholm, ansvarade liksom föregående år för organisation och program.

Föreningens syfte med ett forskningsforum är att i första hand uppmuntra yngre medarbetare till vetenskapligt FoU-arbete med anknytning till specialiteten och ämnesområdet, men samtidigt belyser vi vad som är på gång i Sverige och skapar därmed möjligheter till kreativa kontakter och informella diskussioner även utanför programmet.

Till de båda mötesdagarna hade 17 forskningsarbeten föranmälts – från Umeå i norr till Malmö i söder. Varje arbete diskuterades under en kvart inom ramen för fyra block modererade av Mikael Bodelsson, Lund, Eddie Weitzberg och Sigga Kalman, Stockholm, samt Magnus Wattwil, Örebro.

Föreningens pris till odisputerade forskare tilldelades Rebecca Ahlstrand, Örebro, som inbjöds att presentera sitt projekt även under SFAI-veckan 2008 i Uppsala.

Årets forskningsforum sammanfattades i SFAI-tidningens marsnummer. Intrycket är att intresset ökar för FoU inom svensk anesthesiologi och intensivvård.

Nästa års forskningsforum 4-5 februari 2009 annonseras på hemsidan och i SFAI-tidningen. Sista dag för anmälan till programmet är 30 november 2008.

European Society of Anaesthesiologists (ESA)

Mikael Bodelsson, Lund

SFAI är medlem i ESA såsom nationell organisation. Därtill finns det möjlighet att bli individuell medlem, vilket ett åttio-tal svenska anesthesiologer är. ESA:s verksamhet utgörs dels av den årliga kongressen, dels av utbildnings- och forskningsaktiviteter. Årets ESA-möte låg i Köpenhamn och samlade drygt 5 000 delegater från hela världen, vilket får anses som en bra siffra, då ESA-möten på perifera platser som Skandinavien brukar attrahera färre deltagare än de på kontinenten eller de brittiska öarna. ESA-mötet har nu nått en storlek som gör att det endast kan huseras på några enstaka ställen i Europa. Nytt för i år var att ESA:s sekretariat med säte i Bryssel stod för huvuddelen av organisationen till skillnad mot tidigare då man alltid anlitat en kongressbyrå. Som deltagare märktes ingen skillnad vilket måste ses som ett gott betyg. Nästa år (2009) går mötet i Milano och 2010 i Helsingfors.

Utbildningsaktiviteterna omfattas dels av den välkända skrivningen och diplomaten men även ett utbytesprogram, framförallt mellan Västeuropa och forna Öst. Nytt för i år vad gäller skrivningen är att det gamla systemet med minuspoäng för felaktiga svar tas bort, vilket kanske stämmer bättre överens men den gamla narkosläkardevisen att det är bättre att göra fel än att inte handla alls!

Till forskningsaktiviteterna hör bland annat utbetalning av forskningsanslag, vilka till en del finansieras av överskottet från ESA-mötena. Undertecknad är involverad i en fokusgrupp inom ESA med uppgift att reformera strukturen för forskningsanslagen. Vi har bland annat skisserat ett anslag som ska sökas gemensamt av ett forskningscentrum i ett land med hög forskningsbudget (gamla Väst) och ett forskningscentrum i ett land med låg forskningsbudget. Tanken är att ett utbyte av arbetskraft och know-how över gränserna ska resultera i att det så småningom etableras självständiga forskargrupper i Öst med hög internationell konkurrenskraft.

Union Européenne des Médecins Specialists (UEMS)

Christer Carlsson, Malmö

Under EU:s organisation finns sammanslutningar för varje medicinsk specialitet (som är nämnd i EU:s direktiv). Anestesiologi är en sådan specialitet. Det riktiga namnet för gruppen är "Section and Board of Anaesthesiology". Två representanter per EU-land ingår plus ett antal observatörer från länder som har "ansökt" om EU medlemskap. Sverige har haft de två platserna under många år och undertecknad har haft förmånen att delta under ett antal år.

Gruppen diskuterar och arbetar med frågor som har bäring för medlemsländerna, såsom: bemanning, kvalitet, säkerhet, minsta acceptabla övervakning, sedering av icke-anestesiolog, utbildning, m.m.

UEMS/Anaesthesiology fungerar genom ett antal arbetsgrupper såsom: CME, education and training, workforce, European fellowship, quality, visitation program, emergency medicine, postoperativer care and pain medicine. Vidare finns s.k. joint groups inom bl a intensivvård tillsammans med kirurgi, medicin, lungmedicin.

UEMS/Anaesthesiology träffas årligen vid två tillfällen – dels på försommaren i samband med ESA-mötet, och dels vid ett höstmöte anordnat i något av medlemsländerna. I år ligger höstmötet tillsammans med det baltiska anestesimötet i Riga i Lettland. Här kommer vi att arrangera ett symposium om specialitetens framtid.

European Diploma in Anaesthesiology and Intensive Care

Lars Wiklund, Uppsala

I vårt land har det sedan 1989 hållits skriftliga och muntliga examina inom det system som på den tiden drevs av European Academy of Anaesthesiology och sedan efter "amalgameringen" med European Society of Anaesthesiology (ESA) drivs vidare inom "Nya ESA". På initiativ av undertecknad och professor Harald Breivik i Oslo infördes under mitten på 1990-talet en likalydande samtidig skriftlig "In-training assessment" (ITA) på samma sätt som då sedan ganska länge funnits inom American Board of Anesthesiology där ST-läkare (residents i USA) under utbildningen kontrollerar sina kunskaper och sitt framåtskridande inom specialiteten. Den "riktiga" examinationens Part I (hålls i oktober varje år på samma dag över hela Europa och omfattar 2 x 60 skriftliga frågor under förmiddagen och eftermiddagen, där varje fråga innehåller 5 svarsalternativ) och II (muntlig examen på 4 kliniska fallbeskrivningar som äger rum efter det att Part I blivit godkänd och som hålls vid olika tidpunkter på olika ställen och "större" språk i Europa). Från en blygsam början har verksamheten expanderat och i den skriftliga examen deltar numera 500-600 personer i Europa och till det kommer 300 som skriver ITA. I vårt land har allt fler kommit att delta särskilt i den skriftliga delen och sist var det ca 80 personer som gjorde Part I eller ITA. I den muntliga delen deltar nu ca 40 ST-läkare årligen. Ca 65% får godkänt i Part I eller uppnår motsvarande resultat i ITA. I den muntliga examen godkänns 75-80% av dem som deltar. Examinationsverksamheten handhas av ESA's kontor i Bryssel och en särskild examinationskommitté vari undertecknad är medlem. Man kan säga att särskilt de skriftliga frågorna är av hög kvalitet, testade vid ett flertal tillfällen, och där man med hjälp av ett antal speciella standardfrågor faktiskt lyckas hålla samma svårighetsgrad och godkännandefrekvens på den skriftliga examen från år till år.

Den muntliga examen är av naturliga skäl svårare att kvalitetskontrollera, men även under denna kontrolleras varje examinatorers uppförande och bedömningar genom att hans/hennes resultat jämförs med de andra examinatorernas bedömningar av samma individer. I Sverige innehar ungefär 200 anesthesiologer DEAA eller DESA (valfritt vilken titel som används).

<http://www.euroanesthesia.org/education/EDA.php>